

Posamezna številka:
1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
dnevno naslednjega dne ter stane
založeno 180 K., polletno 90 K.,
letno 180 K., mesečno 15 K.
Izdati po dogovoru. Pri večkratni
objavi popust.

Naroč. se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:
1 krono.

UREJNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje.
Telo: 276. UPEAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pridišje, domo. Telo:
276. 815 poštneokrajni račun št. 11.781.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, četrtek 24. februarja 1921

Številka: 44.

Minister dr. Beneš o češko-poljskih odnosih.

Dr. Beneš v Pragi. — Iz ustavnega odseka. — Stališče muslimanov in zemljoradnikov.

Ruski boljševizem

Maribor, 23. februarja.

Kljub vsem akcijam in z njimi zvezanim prorokbam je ruski boljševizem danes še vedno tu in mi moramo z njim računati, ker je čisto mogoče, da bomo imeli že v najbližji bodočnosti še mnogo prilike o njem govoriti. Spočetka boljševizma nismo razumeli; pozneje, ko smo ga videli v boju za veliko Rusijo, se nam je zdelo, da ga razumemo, toda tudi tedaj smo se varali. Njegovo pravo bistvo razumemo popolnoma komaj danes, ko vidimo, da se pripravlja na poplavo zapada.

Kaj je ta ruski boljševizem? Je li to idejni pokret, kateri je psihološko in genetično zvezan s historičnim razvojem avtohtone ruske politično-revolucionarne misli, ali je nekaj čisto tujega od zunaj v Rusijo prinesenega, kar nima nič skupnega z ruskim mesijanizmom? To je istotako zanimivo, kakor komplicirano vprašanje ter stoji v zvezi z množico drugih vprašanj. Na vsak način pa bi bilo nesmiselno trditi, da so ga rodile le importirane ideje, ali kratko rečeno, marksistične doktrine, ker se nikakor ne more zanikati dejstva, da je bila pripravljena v stalni psihološki dispoziciji ruskega naroda gotova baza za boljševizem. In značilno je pri tem, da je to, da je to bazo pripravil ravno carizem in to radi tega, ker je ideologija carizma, ki je obstojala glavno v gestu ustvarjenja božjega carstva na zemlji, izzvala v širokih in najširših masah reakcijo k vsemu, kar je storila, tako tudi k božjemu carstvu na zemlji.

Nasproti tej ideologiji se je pojavila elementarna želja po ustvaritvi člo-

veškega carstva na zemlji. Teokratizem je zamenjal antropokratizem. Mesto enega idola se je pojavil drugi idol, postavljen ravno narobe, od spodaj navzgor. Merilo pa, v katerem se je vse to izvršilo jemlje temu pokretu vedno bolj narodni pa tudi politični značaj ter prehaja v religioznost, prevzemajoč s tem vedno bolj konture vsečloveštva. Ruski boljševizem je vedno bolj in bolj religiozističen mesijanizem. In to je ona psihološka baza.

K vsemu temu pa prihaja v poštev še močan zunanji vpliv, vpliv, ki je istotako religiozen, kakor internacijski in to je marksizem. Ta vpliv je v pravi meri in v pravi dobi posegel v specijalno ruske dispozicije in rodil — agresiven boljševizem; nekako novo vero, kakršne v takem razmahu doslej zgodovina razen krščanstva še ni poznala. Radi tega se boljševizem ne more smatrati niti za specifično ruski, niti za importirano doktrinarski pokret, nego za nekaj tretjega, kompromisnega.

Ako poznamo tako bistvo boljševizma, potem nam je popolnoma razumljivo, da so mu ruske meje preozke in da se je in se bo še skušal razliti preko vse Evrope in sploh vsega sveta. Potem nam je tudi razumljivo, zakaj se sedaj ruske rdeče čete pripravljajo za napad proti Poljski in Romuniji, ki naj bi služili samo za podlago na poti do daljnjega prodiranja.

Ta nova vera boljševizma pa je zgrajena na bolni utopistični teoriji in nima radi tega nikake praktične veljave, niti sile. Pač, nekaj je v njem tudi dobrega, toda to dobro bi se dalo udeležiti samo evolijskim potom. Evolucija pa tu ni mogoča. V pojmu evolu-

cije boljševizma je vsebovana neka nerazrešljiva antinomija. Evolucija je vedno sinteza dveh načel, od katerih imata oboje enako svobodo v boju za obstanek. Element svobode je pri tem conditio sine qua non. V boljševizmu pa se nahaja samo eno edino načelo, načelo sile, ki izključuje vsako svobodo. Radi tega je vera v evolucijo boljševizma prazna omama naivnih.

Radi tega in vsled tega mora roditi prej ali slej odpor, protirevolucijo, katero pa bo treba podpreti tudi od zunaj. So ljudje in so tudi poedine države, ki so proti intervencionizmu, češ, da je boljševizem interna ruska stvar. To mnenje pa je napačno. Boljševizem posega čez meje Rusije in zato je mednarodna zadeva in kakor se on bori proti vsemu svetu, tako bi se moral tudi ves svet boriti proti njemu. S tega stališča moramo intervencionizem pozdravljati in pozdravljati tudi odredbe, ki jih dela antanta proti predstojeci novi pomladanski boljševiški akciji.

Svobodna mesnica.

Da z našo klavno živino tako, kakor je šlo do zdaj, ne more in ne sme iti še dalje naprej, o tem smo vsi edini: konsumenti, mali kmetje in mali mesarji, tako pri nas, kakor v Ljubljani in sploh v celi Sloveniji. V Ljubljani se že nekaj časa tozadevno bje splošen boj, pri nas v Mariboru smo se ga lotili dozdej samo mi. Kakor Ljubljana izvaža najlepšo živino na jug, tako jo izvaža Maribor na sever; Kranjci rede v našo škodo in v profit par milijonarjev naše sovrahe na jugu, mi tu istotako one na severu. Mestna občina vsaj pri nas molče

še podpira ves ta ogromen izvoz najboljše živine; čim več namreč zakoljejo v klavnici, tembolj se poleg gotovih elementov redi tudi suha mestna blagajna iz klavniških pristojbin. Če se na ta račun povzroča 80 odstotkom prebivalstva, ki mora slabše meso vedno dražje plačevati, veliko večja škoda, na to se go spodje, pa naj bo ta ali oni, ne ozirajo. Egoizem je pač povsod gospodar.

Sedaj grozi pa tudi mestni blagajni suša. Dozdej se je smela živina samo v zaklanem stanju izvažati, po novi vladni naredbi bo smela živina tudi živa preko meje. Dozdej so služili samo milijonarji izvozničarji, odslej bo lahko vse zaslužilo, vse namreč, kar ima dovolj denarja in živine. Mali kmet in mali mesar bosta tudi odslej zaslužila le, če se udeležita — verižništva; če hočeta ostati pošteni, bosta ravno onadva najbolj udarjena. Čim dražje bodo večji posestniki prodajali živino za izvoz, tem dražje jo bosta morala kupiti tudi mali kmet in mali mesar. Konsument pa, naj bo že tako ali tako, je bil in ostane za vse skupaj — oprostite ta izraz — molzna krava.

Toda mi govorimo o svobodni mesnici. Kaj je svobodna mesnica? Svobodna mesnica je običajno socialna naprava občine, ki želi revnejšim slojem preskrbeti cenejše meso in drobovino. Vse meso manj vredne (rejene) živine, potem ponesrečene, po zasilnem zakolu zaklane živine bi pravzaprav moralo priti na prodaj samo v takozvani svobodni mesnici po zdatno znižani ceni. Tu sem spada tudi drobovina v obče ter mast (črevesna mast). Meso in mast ter drobovina take živine mora biti seveda preje vestno preiskano po uradnem živinozdravniku, tako da je vsaka škoda za zdravje

A. K.:

Nekaj nepolitičnih misli o politiki.

(Konec.)

Organizirane so vse stranke malone po istem obrazcu: pastirji in čreda. Pastirji so v posesti manjših in večjih piščalk, ki se jim pravi strankina glasila. S temi glasili vodijo čredo, kamor in kakor se jim zljubi. Čreda pa ni enolična, nego so zastopana v njej najrazličnejša bitja. Od krotke ovčice do krvoločne zverine. Posebno veliko psov je vmes: eni ki lajajo, drugi ki ližejo. Ne manjka mravelj, niti čebelic-delavk niti trotoev in poleg oslov in kozlov stojita lisica in lisjak.

Ali razmerje med čredo in pastirji ni petrificirano. Uloge se čisto menjajo: iz črede se povzpne kdo do pastirske časti, dočim postajajo, zlasti ob času volitev, pastirji zopet čreda. Da postane kdo pastir, to se pravi poslanec ali kaka nižja šarža, mora doprinesiti strankinemu vodstvu izpričevalo usposobljenosti, ki pa ni vezano, kakor recimo pri mesarski ali brivski obrti, na kako izrečno formo. Tudi ne postopajo strankina vodstva pri presoji izpričeval tako strogo in nepristransko, kakor delajo to po navadi obrtne oblasti, nego se pro-

sileem, tukaj kandidati imenovanim, izpričevalo časih celo izpregleda. Taki pastirji potem seveda ne splezajo tako lahko na tiste stoličke, kjer sedijo strankini nadpastirji ali ministri, kakor se jih v političnem žargonu titulira.

Niso konstitutiven znak, nekaj sine quibus non, ali dobro je da ima stranka čim največ jasel in korit. Slaba stranka ki jih nima. Zakaj resnično, resnično je, da ni vselej prepričanje, ki odloča, ampak dostikrat žep in želodec.

No, vsi politiki, posebno če so poslanci, niso vsikdar strankarsko opredeljeni. Take imenujemo divjake. Od kod to nazivanje, ni težko uganiti, toda zakaj, je težko ugotoviti. Dve sorti teh divjakov eksistirate. Prve bi človek zval politične ateiste, ker ne verjamejo na nobeno dogmo in ne prisegajo na noben program. Druge eklektike, ki izbirajo iz vsakega programa, kar jim najbolj ugaja, se vsedejo v širiti kotiček ter tam prežvekujejo to grenko mešanico.

Toliko o strankah. In sedaj še par besed o posameznikih. Najbolj usoden korak, ki ga more narediti politik, je korak iz zasebnega življenja v javno, iz neaktivnega v aktivno stanje. Godi se mu kakor človeku, ki stopa v sedmi svetil zakrament. Za obadva velja brez pardona: nil nisi male. Da je to krvava

resnica, izpričujejo osobito ocene posameznih pastirjev za časa volitev. Lopov, tat, goljuf, defraudant, pijanec, izvozničar, koruptna golazen, skratka vse, samo človek ne. Uboga čreda! Zlasti tisti del, ki zaslepljeno in udano veruje! Zasmili se ti in polno morje solza bi najokal zanj. A ko končno vso to stvar globlje premišliš, se potolažiš in misliš: Nekaj pravičnih in poštenih pa je bilo vendar celo v Sodomi!

Vkljub temu ti zelena žolč sili v pero. In če je difficile satyram non scribere je gotovo še težje v tej zvezi zamolčati besede enega izmed največjih političnih mojstrov vseh časov in vseh narodov, ki je izrekel v jeziku naših velikih severnih sosedov sodbo, da politika značuje izprija. To je težka, smrtonosna sodba. Ne, ker bi hoteli slepo priseči na magistrove besede, nego bolj radi tega, ker se dajo v preteklem, polpreteklem in sedanjem času — upajmo, da bo bodočnosti velikega moža na laž postavila — otipati živi primeri, ki to sodbo podpirajo in podkrepljajo, se zdi, da bi imela eventualna pritožba ali priziv proti tej sodbi malo upanja na zmago.

To pa bi bilo lahko zelo usodopolno. Vzemimo, da je ta sodba pravomočna in mislimo si, da je ta sodba aksijom, na čigar podlagi lahko gore

zidamo. Recimo dalje, da se je pojavil socijolog, ki zna z železno doslednostjo sklepati in začne tako-le modrovati: Politika izprija značaje. Večina ljudi se ukvarja s politikom. Vse te ljudi je torej politika pokvarila. Ker pa pokvarjeni ljudje ne morejo nič dobrega storiti ne za državljane, ne za državo, nasprotno lahko upropastijo sebe in državo, in ker je končno sveta naloga in najvišji cilj vsake države, lastni obstanek in dobrobit državljanov, je prokleto dolžnost državne oblasti, da se takemu počenjanju v bran postavi. Prepovedati mora zategadelj vso in vsako politiko in postaviti pod sankcijo smrtne kazni vsak tozadevni prestop.

Kdo more pregledati vse nedogledne posledice, ki bi morala taka drakonika, čeprav pravična odredba poroditi.

Ker pa žalibog ni verjetno, da bi bila zibelka tega socijologa že iztresana, in ker je z druge strani vendar potrebno, da država vsaj životari, bo umestno, ako se vprašamo, kako bi se dalo obžalovanemu zlu vsaj provizorično odpravi. Nesporno je, da množica, ki se iz navade, potrebe ali v lastno zabavo s politikom ukvarja, ne škodi nič, ne hasne nič, dokler se le v besedičenju izčrpa, množica je pasazir. Da ladja varno plava je potrebno, da so mornarji na mestu: kapitani.

konsumentov izključena. In semkaj spada končno tudi vse tako meso, ki se je kot prvovrstno meso izpridilo, je pa vendar še vžitno.

Danes kupujemo kot prvovrstno meso vse, kar se nam kot tako na trgu ponuja. Če bi imeli v naši klavnicah vsaj toliko reda, da bi se mogli recimo mesec dni pozneje prepričati, kakšna živina se je zaklala, če bi bil imel bivši vladni komisar isto srce tudi za mestne reveže, kakor ga je imel za Kerna in za milijonarje, bi moral Maribor že zdavno imeti svojo svobodno mesnico. Najbrže bi lahko prisegli, da se je in da se tam kolje najmanj 30 odstotkov živine, ki spada v svobodno mesnico.

Dolžnost novega gerenta je, da čim prej popravi tudi ta greh svojega prednika in nam ustanovi svobodno mesnico, ki bo tudi v sedanjih razmerah važna socijalna naprava v blagor vsemu revnejšemu prebivalstvu.

Notranja in zunanja politika.

* **Pred razdorom zemljoradnikov.** Stališče, katerega zavzame dr. Vošnjak bo, kakor se v parlamentarnih krogih sodi, najbrže povzročilo v zemljoradniški stranki razdor. Izstopili bodo slovenski člani, ki bodo potem kot „Klub slovenskih kmetov“ vstopili v vlado. Minister bi postal dr. Vošnjak. Vladen blok bi potem štel 201 poslanca.

* **Barančci** so poslali v Beograd novo spomenico v kateri zahtevajo združitev z Jugoslavijo.

* **Baroška luka** pripada nam. To je definitivno izjavil sam italijanski zunanji minister grof Sforza.

* **Zasedba otoka Paga.** V ponedeljek so naše čete zasedle otok Pag v Dalmaciji, katerega so imeli doslej zasedena Italijani.

* **Spor med antanto.** Orientsalska londonska konferenca se je pričela z jasnim razkolom mnenj med Francijo in Italijo na eni in Anglijo na drugi strani. Angleški zastopniki nočejo spre-

krmlarji, strojniki in čolnarji. Vsi od prvega do zadnjega morajo vedeti zakaj so tu.

Ostensterna je izrekel nekoč krilate besede, da ni treba mnogo modrosti za vladanje sveta. Dasi ni rekel za „dobro“ vladanje, tiči vendar zrno resnice v njegovih besedah. Dve lastnosti delata dobrega politika. Biti mora dalekoviden in biti ne sme nezmožljiv. In to je vendar prokleto malo. Dokazovanje, da sta za dobrega politika samo ta dva rekvizita potrebna, bi predaleč vedlo.

Sicer pa je jako umevno, da kaptani in krmilarji ne morejo biti kratkovidni, ker drugače se prav lahko zgodi, da ladja ob ladjo, ali na skalnati greben trči in se tako pokvari ali celo razbije. Nezmožljivost pa je prerogativa rimskega papeža in je celo pri njem, ki je namestnik božji, zelo omejena. Gotovo je, da škodi, če se v glavah drugih ljudi pojavi.

In tako smo prijadrali do konca.

Da li je bilo sploh potrebno, da je ta toli resna študija zagledala v celoti luč sveta, še ni dognano, dognano pa je, da je njen nujno potreben. Ta pa izzven slededečo molitev: Oče nebeški, Ti brez cigar vednosti in volje se na tem planetu nič ne zgodi, usliši glas, ki iz puščave kliče. Za dobre zdravnike, ki naj čuvajo nad ljudskim zdravljem, te ne prosimo. Za ne skrbe univerze, klinike, bolnišnice in kolkortoliki kazenski zakon. Kakor vsakdanji kruh pa potrebujemb dobrih politikov. Daj nam jih, kakor nam daješ vsakdanji kruh, ne vpeljuj jih v izkušnje, temveč pošiljaj jim često in češče in ne-le o Binkošti svetega duha. Amen.

meniti sevreške pogodbe z ozirom na teritorialno vprašanje, medtem ko so Francozi in Italijani za spremembo. Kakor se doznava, zahteva Italija še več kot Francija predajo Smirne in Tracije Turčiji.

* **Grki zadovoljni s sevreško pogodbo.** Konferenca v Sankt-Jamesovi palači v Londonu je sprejela izjavo grškega ministrskega predsednika o položaju v Mali Aziji. Ministrski predsednik je obrazložil, da se Grki popolnoma strinjajo s sevreško pogodbo. Grčija bo opravila s kemalisti tudi brez vojaške pomoči antante. Prosi samo, ako bi smela dobiti v inozemstvu potreben kapital.

* **Nemiri v Italiji.** Listi poročajo, da se poboji med fašisti in socialisti dnevno množe. V Bariju je bilo mnogo ranjenih. Socijalistična deputanta Massinari in Campanini sta bila pretepena. V raznih okrajih province Verone je došlo do obojestranskih spopadov, pri katerih se je streljalo z revolverji. V Trstu so udri fašisti med aneksijskimi slavnostmi v delavsko zbornico. Tudi tukaj je bilo nekaj ranjenih.

* **Češko-nemška pogajanja** v Berlinu se razvijajo ugodno ter bo češko-nemška pogodba podpisana najkasneje majnika v Pragi.

* **Razdor romunskih socialistov.** Romunski socialisti so se po zgledu drugih razcepili v socijalne demokrate ter komuniste.

* **Sovdeplja in Romunija.** Romunska vlada še vedno ni prejela odgovora sovjetske vlade na svoje protipredloge, naj se rusko-romunska konferenca vrši v Rigi. Sedaj se govori, da bo v tem oziru posredovala tudi Anglija.

* **Rezultati deželnih volitev na Nemškem.** Po številkah vodje deželnih volitev izkazujejo mandati naslednje številk: Večinski socijalni demokrati 111 mandatov (preje 145), center 83 (94), demokrati 25 (65), nemški nacionalci 73 (50), neodvisni 28 (23), nemška ljudska stranka 56 (21), komunisti 30 (0), gospodarska stranka 2 (0), Welfi in Slezvikholštajnci 6 (4). Skupno število mandatov znaša toraj 414 (preje 402).

* **Antantne čete v Carigradu.** V Carigrad so dospele številne antantne čete. Ukrenile so se predpriprave, da se nastani 40.000 Angličanov, 12.000 Francozov in 12.000 Italijanov, ki bodo pripravljeni proti boljševikom za slučaj ofenzive proti Poljski in Romuniji.

* **General Wrangl** je po neki moskovski vesti odložil poveljstvo nad ostanke njegove armade, ker se je antanta branila skrbeti zanje.

* **Zadeva prevoza nemškega orožja v Argentino.** Po n ki vesti iz Washingtona se argentinska vlada brani, ukreniti potrebno, da se onemogoči prevoz orožja v Argentino. Antanta je stavila to zahtevo v smislu versailleske pogodbe. Argentinska vlada argumentira v svojem odgovoru, da ni podpisala te pogodbe in da toraj tudi ni v stanju, ugoditi tej antantni prošnji.

* **Anglija proda zapadno-indijske kolonije?** Senator Reed je stavil v ameriškem senatu predlog, stopiti v stik z angleško vlado, ako bi bila ta pripravljena odstopiti zapadno-indijske kolonije Ameriki. Ta predlog se spravlja v zvezo z angleško prošnjo o anuliranju dolga v Ameriki.

* **Hughes državni tajnik Amerike.** Iz Washingtona se uradno poroča o imenovanju bivšega protikandidata Wilsona Charleja Hughesa državnim tajnikom.

* **Ustreljeni irski špijoni.** Angleška vlada je ustrelila v Irlandu 6 oseb, ki so se pečale s špijonažo in sporočila, da je zaplenila o priliki hišnih preiskav v noči na nedeljo zelo dragocene dokumente iz glavnega stana republikanske armade.

* **Nemške ljudske brambe nočejo oddati orožja.** V Rosenheimu zbrani vodje gornjebavarskih ljudskih bramb so sklenili, da ne oddajo orožja, akoravno je vlada določila rok, dokler država ne more jamčiti za varstvo oseb in premičnin v potrebni meri.

Zanimivosti.

Raje v smrt, nego bi priznal siromaštvo. Ljudje so različni: eni se ponašajo s svojim uboštvom, drugi bogatini se še nalašč delajo ubožne, tretji pa se ubožstva sramujejo ter pripovedujejo nepoučenemu svetu o svojem izmišljenem bogastvu, ki sploh ne eksistira. Neki Clement Liberfeld, sin boljše pariške obitelji, je dobil lansko leto mesto pri neki angleški južnoafriški banki ter je bil po nekaj tednih prakse premeščen iz Pariza v Maroko. Z marljivim delom se mu je posrečilo, da je obrnil že spočetka nase pažnjo svojih predstojnikov in tovarišev ter si z uljudnostjo in ljubeznivostjo pridobil tudi njihove simpatije ter zašel tudi v najboljše družbe. Kot tak pa se je povsod predstavljal za zelo bogatega človeka in zbog njegovih lepih form in nastopa tudi nihče ni o tem pozikal dvomiti. Verjeli so mu tudi, ko je nekega dne rekel, da je brzojavil materi v Pariz, naj mu pošlje 600.000 frankov, s katerimi namerava izvesti neko zasebno špekulacijo. V dobri veri v njegovo bogastvo sta mu predložila 2 Francoza načrt, da kupita z njim v zvezi v Parizu avtomobil za 24.000 frankov, za katerega naj bi krili vsak po 8000 frankov. Tako so nekega dne tudi res prišli vsi trije v Pariz, a dočim sta oba ostala res položila svoj del, se je opazilo, da je treba na mladega Liberfelda čakati. Zaman sta ga tovariša silila, naj gre k materi po denar. Liberfeld jim ni odgovoril, a naslednji dan so ga našli v njegovi hotelski sobi v letargičnem snu. Zdravnik mu je vbrizgal kefeina ter ga s tem tudi res prebudil, toda že nekaj minut na to je zdihiel za vedno. Po vesteh francoskih listov izgleda, da je izvršil samomor samo radi tega, ker ga je bilo sram priznati, da je siromak.

Dnevna kronika.

— **Razmejitvena komisija z Italijo** se je sestala v torek v Ljubljani. V komisiji se nahajajo polk. Ječmenič, polk. Daskalović, gen. Maister ter z laške strani gen. Vacchelli ter polk. Garibaldi. Nastanili so se v hotelu „Union“.

— **Odvetniška zbornica** je črtala iz seznama odvetnikov dr. Mravлага, ker je po izrabitvi opcijske pravice prenehal biti naš državljani.

— **Vozi in hodi se le po levi strani!** tako stoji naslikano z debelimi črkami na obeh straneh mogočnega državnega mostu, ki veže Maribor z magdalenskim predmestjem. Pa si enkrat oglejte, kako upoštevajo pešci to naredbo in videli bode, da jih veliko ravna ukazu ravno nasprotno. Zjutraj drve po desni nasproti, opoldne in zvečer pa istotako. Prav paziti moraš, da te kolona mariborskih „frajlic“ ne podere v lužo, če nisi tako previden, da se jim že sam ne umakneš s hodnika, ker da bi ena od njih napravila toliko prostora, da bi šel lahko mimo, tega ne pričakuj. To v Mariboru ni moderno. V Pragi ali Budimpešti te stražnik takoj pošlje preko ceste, če hočeš po nepravni strani prekorčiti kak most, pri nas pa se je izdala naredba menda le radi lepšega. Prav umešno bi bilo, če se hoja po levi strani vpelje ne samo preko mostu, marveč tudi po vseh ulicah, potem bode vladal vsaj red tudi na zunaj, pasantom pa bode prihranjen marsikak sunek pod rebra. — Meščan.

— **Čemu imamo neki naše zvo-**

je morala biti pred preobratom deležna posebne naklonjenosti gotovih krogov, da ji nenasitni moloh vojne ni pogoltnil onega, kar je morala žrtvovati večina cerkev bivše Avstrije. Skoro iz vseh stolpov klenka danes le po en zvon, ob veselih in žalostnih prilikah vedno enako otožno, kot bi žaloval za bratci, ki so odšli neznano kam in ki se ne vrnejo več. V stolpu naše stolnice pa visi krasen tercet še vedno popoln; a glasi se redko in še takrat zmedeno, kot bi kak gorski cerkvenik zvonil ob hudi uri. Lepo ubranega zvonjenja menda tu sploh ne poznajo, tacega namreč, ko se glasovi pogovarjajo med seboj v umerjenem sporu, bodisi da pojo zadnji pozdrav zemljanu, ko lega utrujen v grob ali pa, kadar naznanjajo veseli praznik, ki naj oprosti trpina vsaj za dan moreče zavesti suženjstva. Nismo sicer prijatelji tistega dolgotrajnega „golemanja“, ki je mučilo včasih po cele ure okolico, a lepo ubrano zvonjenje ali pritrkavanje pred prazniki in nedeljami ter na imenovane dneve zjutraj bi bilo neka posebnost, s katero se v sedanjih časih ne more ponašati niti Ljubljana, niti Zagreb. Treba bi bilo k temu le nekaj parov krepkih pestij in pa malenkostnih naprav z vzmetmi, ki bi naj paralizirale preveliko težo železnih klepecev. Poskusiti bi se moralo!

— **Kje smo?** Nek naš častnik, ki je bil včeraj po opravkih pri mestni blagajni na magistratu se nam sporoča, da je tamkaj nameščen uradnik ali branil govoriti slovensko ali pa sploh ne zna. Na njegova slovenska vprašanja mu je dosledno odgovarjal nemško. Smo še v jugoslovenskem Mariboru, ali smo kje v Gradcu?

— **Dalnogled za volksverovce.** Prejeli smo: Izjava gospod Dominik Messnerja ni povsem točna. Imenovani ni nikoli stanoval s svojo rodbino v dotični hiši, kjer so se nastanili dne 6. maja 1919 za nekaj ur volksverovci in obstreljevali z 2. nadstropja iz stanovalja neke stanke umikajoče se jugoslovenske vojake s strojnimi, temveč v sosednji delavski hiši. Volksverovci so povpraševali, kedo da bi imel kak dalnogled in tedaj se jim je odgovorilo, da ga ima Messnerjeva družina in še nek drug zaveden gospod. Slednji jim ga ni hotel dati z izgovorom, da ga več nima, medtem ko so ga volksverovci od nemčurske družine prejeli takoj in brez odlašanja. Da ni g. Messner politik, je mogoče resnično, s tem pa ni nikakor ovrženo dejstvo, da ne bi simpatiziral s volksverovci, ker je bila cela družina enega duha.

— **Sprememba pri stanovanjski komisiji.** Mesto dosedanjega predsednika stanovanjske komisije g. ravnatelja prof. Pirca, ki je vsled prevelikega zaposlenja odložil predsedstvo, je socijalno skrbstvo v Ljubljani imenovalo za zastopnika vlade ter predsednika stanovanjske komisije g. podpolkovnika Vidmarja.

— **Starejšine „Triglava“** se vabi na prijateljski sestanek, ki se vrši v petek dne 25. februarja ob 20. uri v klubovi sobi Narodnega doma (prilije). Aktivni Triglavani dobrodošli.

— **Družabni večer v Oficirskem domu.** V soboto, dne 26. februarja se vrši v Oficirskem domu običajen družabni večer. Gg. oficirjev, ki bodo ta večer povabili svoje goste, so naprošajo, da vpišejo njihova imena v nalašč za to določeno knjigo v oficirski čitalnici (Velika kavarna) najkasneje do petka 25. februarja zvečer.

— **Vsi v Mariboru stalno blivajoči mladeniči** rojstnega letnika 1901 se pozivajo, da se radi vpisa v rekrutni seznam zglase pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 5 v naslednjem redu: 1. dne 24. februarja mladeniči z začetnicami A—J, 2. dne 25. februarja mladeniči z začetnicami K—P, 3. dne 26. februarja mladeniči z začetnicami R—Z pri imka. Popisovanje se vrši v navedenih dnevih od 8. do 14. ure. S seboj mora vsak pozvanih mladeničev prinesiti na rojstvo, domovinstvo, državljanstvo in istovetnost (identiteto) nanašajoče se dokumente. Mladenič, ki bi se točno v določenem roku ali pa sploh ne odzval, bo čim najstrožje kaznovan. Ker so za redno prijavljanje v smislu člena 12. zakona o ustrojstvu

vojske soodgovorni tudi načelniki posameznih družin, se pozivajo, da nadzorujejo, če so se vsi obvezanci v njihovi družini v resnici javili. V svrhu lažjega nadzorovanja obvezancev se bo vsakemu, ki se zgleda, po vojaškem uradu izstavilo potrdilo, katero mora obvezanec imeti pri sebi in ga na zahtevo pokazati načelniku družine kakor tudi varnostnim organom.

— **Velike manipulacije Nepomuckega.** Ze zdavnaj se je izven vsakega dvoma uradno dognalo, da je carinski uradnik Nepomucki, ki se je neopravičeno izdajal tudi za finančnega komisarja ter po mariborskih gostilnah pobiral trošarin, vganjal na svojem uradu velike manipulacije. Dosedaj se je že ugotovil znesek 160.000 K, sumi se pa najmanj še toliko. Nepomucki je od strank pobiral carinske globe ter jih navadno ni vknjiževal. Raziskujejo se tudi slučajni manipulacije s konfiskacijami, to je z blagom, ki se je strankam konfisciralo in glede katerega se sumi, da ga je njegova žena razprodajala po Mariboru gotovim prekupcem. Pritožila se je tudi neka židinja, ki jo je Nepomucki kaznoval z zaporem, da jo je dal privedi iz zapora, jo napojil v neki predmestni gostilni in potem od nje nekaj zahteval, kar mu je kot žena zabranila. Iz jeze, da ni prišel do zaželenega cilja, jo je zopet poslal v zapor. V svojem uradu je zapustil sploh strahšen nered. Iz strahu pred kaznijo je potem fingiral znane roparske napade. Generalna direkcija carinarn ga bo morala izročiti državnemu pravdnistvu.

— **Ponesrečena pot k poroki.** V torek popoldne se je hotela z brzovlakom proti Gradcu odpeljati tudi elegantna mlada dama, ki se je izdala za Elzo Steger, doma iz okraja Maribor. Mladi carinski uradnik jo v ljudno vpraša, če ima kaj carini podvrženega. Gospodična Elza je nedolžno odgovorila, da nima ničesar. Ali laž tudi napram cariniku se rada maščuje. Pri telesni preiskavi po ženskem carinskem organu se je dognalo, da je imela Elza v mufu škatljo za vžigalice, a v škatlici 3000 dinarjev, t. j. 3 bankovce po 1000 dinarjev. Zdej še-le se je gospodična Elza domislila, da je nevesta in da se pelje k poroki v Gradec ter rabi denar za očet. Carinik, čeprav mlad in sicer dostopen za mile prošnje potujočih nevest, je ostal neizprosno uradnik. Gospodična Elza bi bila brez laži lahko se odpeljala s 1000 dinarji k poroki, tako pa bo morala brez 3000 dinarjev pred očetjo v Gradcu se seznaniti z našim — ričetom.

— **Cerkovnik vkradel cerkveni denar.** Župnik Završek je v cerkvi v Ptujski gori že večkrat opazil, da nekdo kraje denar, shranjen v zakristiji. Naročil je svojemu cerkovniku in organistu, naj dobro zapira zakristijo. Ob binkoštnih lani je bilo tam nabranega nad tisoč kron. Zvečer so ženske iz klopi v cerkvi opazile, kako je cerkovnik s svečo v roki iz shrambe za denar nekaj vtikal v žep. Ko je drugo jutro prišel župnik v zakristijo, je našel vratca za shrambo mašnih priprav odprta in prazno blagajno. Sum je padel na cerkovnika, ki je bil zelo slabo plačan. Obtoženi cerkovnik je pred tukajšnjim sodiščem odločno tajil, da bi bil on vkradel, a prišel je v nesoglasje s svojim zagovorom, nakar ga je sodišče spoznalo krivega in ga obsodilo na 6 tednov ječe.

— **Sam sebe je operiral.** Ameriški listi poročajo o zanimivem, najbrže prvem slučaju, da je 70 letni kirurg dr. Konec v Bostonu sam sebe operiral na slepiču. Operacija je baje izpadla dobro ter bo junaški kirurg kmalu zopet popolnoma zdrav.

— **Preložitev sedeža nemške tehnične na Češkem.** Nedeljski nemški listi poročajo iz Prage, da je zahteval profsorski zbor nemške tehnike v Pragi, naj se njen sedež preloži kam drugam.

— **Češki škof umrl.** Iz Prage poročajo, da je umrl v Kraljevem gradu škof dr. Doubrava v starosti 69 let.

Kultura in umetnost.

— **Otroška tragedija.** Poleg „Zemlje“ smo spoznali sedaj tudi Schönherjevo „Otroško tragedijo“, dramo v treh

dejanjih, katero je dalo naše gledališče prvič v soboto, drugič pa v torek. „Otroška tragedija“ je nastala pozneje nego „Zemlja“ in v njej se opaža jasno duševni razvoj avtorja. Schönher je tu pograbil splošen psihološki pojav onega silnega instinktivnega odpora in strahu otrok napram grehu svojih roditeljev, a osobito napram grehu matere ter nam tako na mojsterski način predložil vso tragiko tega pojava v celotnem razvoju od početka do grozne katastrofe. Otroci Janko, Franci in Anka, dasi otroci, preje opazijo greh matere, ki v očetovi odsotnosti ljubimkuje z drugim, nego ga opazi z zakonsko slepoto vdarjeni oče. V njih se rodi ves strašen odpor in strah, oni čutijo instinktivno, da to ni prav. Radi bi to preprečili toda nimajo moči, stopiti pred mater jim brani sramežljivost, stopiti pred očeta pa strah. Jankota spravi ta silna bol ob um, Franci postane morilec zapeljivca njihove matere, Anko pa materin vzgled demoralizira ter jo vrže v blato. Uloge so za igralce silno težke, ker zahtevajo uživanje v mlade še ne docela dorasle duše. Režija pod vodstvom g. Skrbniška pa je mnogo pripomogla k dobri vpriporitvi, čeprav vpriporitev sama ni bila na višku. Prvenstvo je odnesel nedvomno g. Zelénik kot Franci. Vgloobil se je v otroško dušo ter nam tako podal še precej dobro zaokroženo igro. Istotako se je tudi gđna. Mezgečeva kot Anka, potrudila, vendar pa se ji vedno ni posrečila naravnost in iskrenost, docim pa se je g. Grom skoro zaman trudil vživeti se v ulogo Jankota, vendar pa so bili tudi v njegovi igri mestoma dobro pogodeni momenti. Gledališče je bilo nezakurjeno in škandalozno slabo obiskano, pa še med ono publiko kar je bilo je bilo, opaziti prav malo razumevanja.

Sokolstvo.

o Mariborskemu Sokolu je daroval brat Rajko Boltavzar, mestni računski ravnatelj, 50 K in ne, kakor se je prvotno napačno poročalo Rajko Boltžar.

Sodišče.

Obsodba stanovanjskega urada.

Okrajno sodišče za civilne zadeve je izreklo v pondeljek ostro in opravičeno obsodbo nad stanovanjskim uradom. In sicer se je ta sodba izrekla v zadevi, ki se vleče že skoro eno leto v škodo slovenskim strankam in v korist zagrizenim Nemcem. Ivana Toplak ima v Gosposki ulici trgovino in posredovalnico za službe. Ker je oddala oboje v najem in se je nahajala večinoma v Judenburgu pri svojem bratu, svojčas izgnanem nemškem učitelju, ji je stanovanjski urad dne 12. maja odpovedal stanovanje in lokal. Na prošnjo mladega slovenskega trgovca Laha, je stanovanjski urad nakazal lokal prosilcu. Toplakova je vložila pritožbo na poverjenišvo za socialno skrbstvo, ki je pritožbo resilo in zavrnilo še-le po preteku 5 mesecev. To je bilo Nemki predolgo. Po slovenskem odvetniku dr. Leskovarju je vložila tožbo na sodišče in zahtevala, da mora Lah tekom treh dni lokal izprazniti. To je storil dr. Leskovar še kot vladni komisar napram pristašu svoje stranke in napram dr. Juvanu kot predsedniku stanovanjskega urada. Straža pa je napadala Toplakovo in njenega brata. To nesoglasje je dr. Leskovarja prisililo, da je Nemki odpovedal zastopstvo, prevzel pa je zastopstvo slovenski odvetnik dr. Rapoc. Nemka se je zopet pritožila in zopet tožila, tako da skozi celo leto ni nihče več vedel, kdo ima prav, stanovanjski urad namreč pod prof. Favajem se je branil izvršiti svojo lastno razsodbo in odlok deželne vlade. Tako se je zgodilo, da sta se oba Toplakova (brat in sestra) zopet nastanila v Mariboru, da sta bila v enem lokalu dva najemnika (Toplak in Lah) in da je Toplakova imela zase 5 sob docim za tusem prestavljenega sod. nadsvetnika dr. Kronvogla niso mogli dobiti stanovanja, še-le pred kratkim so se odločili in so Toplakovi vzeli od 5 sob tui za dr. Kronvogla. Pa

še nekaj: hiša v kateri je ta lokal, je last ge. Paternoli, ki je hišo med vojno oddala za 10 let v najem češki-nemški banki „Union“; zastopa jo dr. Orosel, ki pobira najemnino za stanovanje, za lokal spodej pa še lastnica sama. A docim Toplakova plačuje samo 147 K zahteva ona od Slovence 1000 K mesečne najamnine, za popolno prevzelo lokala pa je zahtevala 100.000 K. Ker Lah tega ni mogel in ni hotel plačati, ga je začela, kakor zgorej omenjeno, preganjati. Tako je prišlo v pondeljek zopet do razprave. Dr. Rapoc je trdil, da stanovanjski urad ni nakazal tega lokala, dr. Hojnik (za Laha) je s potrdilom stanovanjskega urada dokazal nasprotno. In tedaj je okrajni sodnik dr. Senjor izrekel opravičeno kritiko, češ, da to izgleda po anarhiji: deželna vlada izda povelje, naj se to takoj izvrši, a stanovanjski urad (profesor Favaj pravi: ne, mi ne izvršimo!) Vse se obeha sodišču na vrat... Razsodba: Ker je stanovanjski urad svojčas ta lokal zasegel, tožiteljica Toplak ne more več razpolagati z njim, njena tožba se zavrne. Zdej manjka le še ena odločna oblast, ki pošlje oba Toplakova tja, kamor spadata.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V sredo 23.: „Jesenski manever“. Ab. C-21.
V četrtek 24.: „Misel“. Ab. B-23.
V petek 25.: „Zenitev“, gost. ruske drame.
V soboto 26.: „Otroška tragedija“ in „Vsi Jenka“. Ab. C-22.
V nedeljo 27.: Popoldne ob 15. uri: „Sen kresne noči“. Zvečer ob pol 20. uri: „Jesenski manever“. Izv. abon.
V pondeljek 28.: „Heda Gabler“, Gostovanje v Ptuj.

Razno in humor.

Zenske s pipo. Kakor poročajo časopisi, so prišle med Angležinjami v modo kratke mornariške pipice, iz katerih kade tobak namesto, dosedanjih cigaret. Ta moda je že našla pot tudi v Pariz. Seveda reč ni tako nova, kajti stare ciganke od davna kade iz pip.

Koliko je vreden poljub. Aurelius C. Turpin v Chicagu je moral plačati Miss Virgiji Forster 3.500 pf., ker jo je v eni uri 60krat poljubil proti njeni volji. Vsak poljub je potemtakem veljal 58 pf.

Najnovejša poročila.

Dr. Beneš o čehoslovaško-poljskih odnošajih.

LDU Praga, 22. febr. „Tribuna“ priobčuje izjavo čehoslovaškega ministra za zunanje stvari dr. Beneša, katero je podal ob svojem odhodu v Londonu pri posvetovanju s Sapieho: Glede odnošajev Romunije do Poljske, katerih podlaga tvorijo interesi obeh držav na razvoju ruskih razmer, je dr. Beneš poudaril, da doslej ni nobenega dogovora med Poljsko in Rumunijo. Skupno delovanje Romunije in Poljske ne bi nasprotovalo konceptiji male antante. Poljska bo zavzela po ureditvi svojega gospodarskega in notranjepolitičnega življenja izredno važno mesto v Sr. Evropi in na vzhodu. Vprašanje sporazuma med Čehoslovaško in Poljsko je danes težavno, ker so Poljaki nezadovoljni z rešitvijo tešinskega problema in ker se dajo voditi od misli, da jim škoduje ukinjenje prevoza vojnega materiala skozi Čehoslovaško. Končno je dejal minister dr. Beneš, naj si Poljaki svoje življenje kar najugodnejše uredijo, mi jim ne bomo pripravljali nikakih težkoč, toda tudi za njimi ne bomo tekali. Mi nikakor nimamo namena komurkoli škodovati.

Dr. Beneš v Pragi.

LDU Pariz, 22. februarja. Čehoslovaški minister za zunanje posle dr. Beneš je nocoj odpotoval v Prago,

Iz ustavnega odseka.

TIP Beograd, 23. februarja. Na včerajšnji seji ustavnega odseka se je razpravljalo o členu 13, ki govori o verah. O tem členu, ki govori o svobodi vere in vesti so se zedinili vsi razen klerikalcev. V tem členu je tudi določba, ki prepoveduje zlorabo cerkve v politične namene. Svečeniki, ki bi se pregrešili bodo kaznovani. Katoliki in muslimani bodo smeli občevati s svojimi poglavarji, ki se nahajajo izven države le po načinu, ki ga bo določil poseben zakon.

Program današnje seje ustavnega odbora.

LDU Beograd, 22. februarja. Na jutrišnji seji ustavnega odseka bodo začeli pretresovati člen 14, ki se tiče svobode tiska. Nato se sestanejo odposlanci strank, da se sporazume o členu 15, ki govori o pravu združevanja in o členu 16, ki se nanaša na osnovni pouk.

Muslimani so pripravljeni popustiti.

Beograd, 22. februarja. Danes so dospeli v Beograd člani ustavnega odseka, ki pripadajo muslimanskemu klubu. In sicer Sakib Korkut, dr. Alif Hadžikadić, Velja Sadović in Derviš Omerović. Počakali bodo na odgovor Pašića, kateremu je muslimanski klub izročil spomenico o vstopu muslimanskega kluba v vlado. Vlada se še ni izjavila o razdelitvi in velikosti pokrajin. To je glavno razlog, da se ne more pričeti s pozitivnim delom. Vse dosedanje zahteve muslimanov, da se ustvari širša koalicija, so bile zavrnjene. Ker je dobil klub od strankine konference, ki se je vršila v Sarajevu, svobodne roke, bo počakal, da izrazi g. Pašić svoje mnenje o muslimanskem načrtu. Kolikor se da doslej sklepati, obstaja v muslimanskem klubu volja, da se doseže sporazum in da so pripravljeni muslimani v to svrhu popuščati. LDU Beograd, 22. februarja. Dr. Hrasnica, eden izmed voditeljev muslimanske stranke, je nocoj odpotoval v Sarajevo, da informira tovariše o položaju. Poslanca Kurbegović in Vilović ostaneta v Beogradu, ker sta zaposlena v ustavnem odseku.

Zahteve zemljoradnikov.

LDU Beograd, 22. feb. Danes popoldne se je vršila konferenca med Pašićem in Davidovićem ne eni strani in odposlanci zemljoradniškega kluba na drugi strani. Obravnavali so vse zahteve, ki jih obsega znanih 22 točk, predloženih po zemljoradniškem klubu. Pašić je zahteve po večini odobril in obljubil, da jih bo nanovo stiliziral. Njegovo stilizacijo bodo zemljoradniki predložili svojemu klubu v ponovno izjavo. Radikalci in demokrati bodo imeli jutri sejo svojih klubov, kjer bodo razpravljali o zahtevah zemljoradnikov.

Pogajanja radi sekvestrov.

LDU Beograd, 22. februarja. Avstrijski delegati, ki so prišli v nedeljo v Beograd, da se pogajajo o vprašanju ukinjenja sekvestrov nad posesti avstrijskih državljanov, so imeli danes popoldne svojo prvo sejo.

Odsek za novčаницe.

LDU Beograd, 22. februarja. Pri glavnem nadzorstvu ministrstva za finance se je ustanovil odsek, ki se bo bavil izključno z izdajanjem novih in zamenjavanjem starih bankovcev.

Trst svobodno mesto.

LDU Rim, 22. februarja. (Brez. žično.) Vlada je sklenila proglasiti Trst za svobodno mesto.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 21. februarja.

Zagreb: Berlin 243—248, Italija 546—548, London 585—588, New-York 148—149, Pariz 1085—1086, Praga 187'00—189'00, Sulca 2400-0, Dunaj 20'90—21'05. — Valute. Dolarji 146—147, avs. krone 22—23'00, carski rublji 55—65, francoski franki 1050—1060, napolend. 483—493, nemške marke 238—241, romunski lei 194—0, italijanske lire 530—535, čehoslovaške krone 175—0.

Dunaj: dinarji 1893—1900, dolarji 708—709, franc. franki 5150—5155, švic. franki 11.755.00—11.800.00, lire 2565—2570, češke krone 886'00—892'00, madž. krone 131'00—136, nemške marke 1169.00—1171, poliske marke 81.00—81.50, funti 2760—2765.

Curih: Berlin 9.90, New-York 604, London 23'47, Pariz 43.90, Milan 22.05, Praga 7.55, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.20, Varšava 0.75, Dunaj 1.30, avstrijske krone —.90.

Izprememba izvozne carinske tarife. Po brzojavnem obvestilu glavne carinarnice v Ljubljani C. br. 9802 je Ekonomsko finančni komitej ministrov dne 19. februarja t. l. odobril novo izvozno tarifo, po kateri so od izvozne carine oproščeni predmeti iz sledečih števil: dosedanje izvozne carinske tarife (uradni list z dne 20. avgusta 1920, št. 96). St. 33 točka druga in četrta in sicer samo za selame, razne klobasice, švargle (nadenano meso) in mortadelo. Iz št. 51 lesno ogle v kosih, prahu ali briketirano, iz točke 52a in b vse druge vrste moka razen pšenične moka in droba, iz št. 75 cement dalmatinskega izvora, medtem ko se za drugi cement plača 10 dinarjev za 100 kg, dalje predmeti točke 84 mila in pralna sredstva iz točke 86 surov glicerini, iz št. 106 vsi ostali produkti suhe destilacije razen metilovega alkohola, formaldehida, kreozota, kalcijevega aceta in olja za impregniranje, iz točke 109 sortirane krpe iz jute in barvane bombažne krpe, iz št. 113 izdelki iz človeških las, iz št. 127 rudeča in bela lepenka. Podrobni tekst izvozne tarife, ki je znatno znižana izide v najbližji številki Službenih Novin. Tarifa je stopila 19. februarja 1921 v veljavo.

Evidenca vagonov na Čehoslovaškem. Kakor poroča »Tribuna«, se vodi na Čehoslovaškem zelo točna evidenca vagonov, ki jih dolgujejo druge državi Čehoslovaški in nasprotno. Po tej evidenci je v tulin 17.000 vagonov, lasti te republike, od teh je 5517 pokritih in 9700 odprtih, ako se odračuna one vozove, ki jih imajo tuje države na Čehoslovaškem.

Za podružnico Narodne banke v Karlovcu. Iz Karlovca poročajo, da je pozval tamkajšnji mestni glavar dr. Božo Vinković enketo merodajnih krogov, ki bi prosili, da se ustanovi tudi v Karlovcu podružnica Narodne banke.

Termin izmenjave 20 dinarskih novčanic. Narodna banka v Beogradu sporoča vsemu prebivalstvu, da se izmenjava 20 dinarskih novčanic po 28. februarju vrši le še v centrali v Beogradu. Zadnji izmenjevalni rok je 30. april 1921.

Sindikati za graditev železniških betonskih brodov in vagonov. Kakor sodijo strokovnjaki, bode imel beton v gradbeni industriji zelo veliko vlogo. Pričelo se je tudi že graditi železo-betonske železniške vozove, ki so se izkazali kot izvrstni in trpežni. Sedaj se je osnovala v Pragi tvornica za tako industrijo, ki je urejena kakor ona na Semmeringu. Posebna prednost

leži v posebno hitri gradnji, kar je danes velike važnosti.

Zastoj češke tekstilne industrije. Bombažne tvornice in predilnice na severnem Češkem delajo že več časa samo še širi dni v tednu. Surovine je več kot dovolj, vendar je kriva temu zastoj le počasnost eksporta.

Povišanje tovornih pristojbin v Nemčiji. Na petkovi seji strokovnjakov državnega prometnega ministrstva se je sklenilo, da se zviša tovarne pristojbine v Nemčiji za 45%.

Fantastične cene sladkorju. V Georgiji je določena cena sladkorju za 17.000 rubljev po pudu, a rafiniranemu pa 18.000 rubljev. (Tako globoko je že padla boljševiška valuta. Op. ured.)

Dobava strojev in orodja. Intendatura poveljstva rečne flotile je razpisala do 5. marca t. l. natečaj za dobavo raznih strojev in orodja. Natčajneje izvedo domači legitimni trgovci pri zagrebški trgovski in obrtni zbornici v času od 11—12 ure predpoldne, soba št. 7.

Padec prevoznine premoga iz Anglije v Trst. Iz Trsta poročajo: Pristojbine za prevoz premoga iz Anglije v Trst so zopet padle. V oklobru preteklega leta so znašale pri toni 97, sedaj pa so padle celo na 22 šilinga. Radi tega je v Ameriki nezaposlenih 200, v Londonu pa 300 ljudi, ker nemorejo delati s tako nizkimi cenami.

Francija izganja inozemske delavce. Na neko interpelacijo v francoskem parlamentu je odgovoril delavni minister, da je na Francoskem sedaj 120.000 nezaposlenih. Da se tei brezposelnosti odpomore, je predlagal minister izgon vseh inozemskih delavcev iz Francije.

Razširjenje bratislavske luke. Čehoslovaška vlada se je odločila, da razširi zgradbe v bratislavski luki v toliko meri, da bi lahko imela ista letni promet 5 milijonov ton, ne pa kakor doslej samo 200.000. V Bratislavi so se doslej zgradila tri skladišča, četrto s 4000 vagoni prostora bo kmalu dograjeno. V prihodnjih dneh se namerava celo inštalirati moderni elevator s stroški 40 milijonov česl. kron. Poleg bratislavske luke namerava vlada povečati tudi pristanišče v Komarovu za letni promet 1 milijona ton (doslej samo 30.000), nadalje pa še pristanišča v Parkanjskem in Tebenjskem.

Debata o prepozornosti v angleški zbornici. Spodnja zbornica je nadaljevala prošli teden debato o spremembi predloga radi brezposelnosti. Lloyd Georges je izjavil, da je odredila vlada popolnoma nedostatne ukrepe, da omeji brezposelnost, vendar pa ni gledala na to opasno gibanje prekrizanih rok. Da Anglija olajša svojo eksistenco, mora računati na izdatnejši izvoz. Problem naj bi se rešil na ta način, da bi si Anglija zajamčila tržišča in premagala konkurenco drugih držav. Govornik je pokazal na protivljenje zveze premogarjev, dati delo brezposelnim. Isto tako se brani tudi sindikat, ki noče sprejeti v službo del demobiliziranih vojakov.

Izvoz in uvoz Brazilije v letu 1920. Brazilija je uvozila v letu 1920 za 79.895.000 f. l. s., a izvozila je svojih produktov za 81.965.000 f. l. s., toraj nadkriljuje izvoz uvoz za znatno svoto ali vendar je tečaj njene valute zelo nizek. Radi tega nepovoljnega stanja valute so vsi naročitelji preklicali svoja naročila v inozemstvu.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Družinska hiša se prodaja. Nova vas pri Mariboru, Zelena ulica 3. 255 2—1

Proda se ceno hiša, sestojeca iz 2 sob, kuhinje, jedilno shrambe, kleti in škedinja v skupnem poslopu ter s posebnim hlevom za živino in svinjakom. Vse zgrade so še nove. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves, dva orala njive, vinograd ter pašnik s skupno površino 11.105 m². Posedstvo se nahaja v Gradišču št. 4 pri Sv. Tomažu, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe osebno ali pismeno na lastnika Antona Ožega, Jezdarska ulica 8, I. nadst. (konjeniška vojašnica), Maribor. 256 4—1

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sem dobil kozarček dobrega črnega vina. Za obilen obisk se priporočam. Hinko Kosič, restavrat, Narodni dom. 257 4—1

Zastopnika išče kemična tovarna Laber, Graz, Karlauerstrasse 5. 247*

Več gospodičen se vzame na dobro hrano. Glavni trg št. 21, desno. 248*

Mebilirano sobo išče s 1. marcem soliden gospod. Ponudbe pod šifro »Mebilirana soba« na upravo. *

En velik štedilnik za vžigati se prodaja. Vprašati v upravi lista. †

Pisalni stroj „Adler“, najnovejšega sistema, zelo priročen, je takoj za oddati. Naslov v upravi. *

Hiša s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, pripravna za vsako obrt, se prodaja. Naslov v upravnistvu »Tabora«. *

Išče se meblirana soba s prostim vhomom za enega ali dva gospoda. Ponudbe na upravo lista. †

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se prodaja. Dravska ulica 11, gostilna. *

Kot

družabnica
ali
poslovodkinja

s kavčijo, s trgovsko izobrazbo in prakso, bi pristopila v kako že vpeljano trgovino s specializiranim blagom. Ponudbe na Anončni in Informačni zavod »VEDEZ«, Maribor, Slovenska ulica 6. 128

Opozorilo!

Čul sem, da se tu širi glas, da živim preko mojih sredstev! Opozorjam vsakerega, da takih laži ne širi dalje. Ako pa živim elegantneje nego kateri mojih tovarišev, radi tega ne potrošim prav nič več denarja nego oni. V stanu sem, da priredim za nekaj vinarjev moje čevlje, da so elegantni in svetli, ker v to svrhu rabim samo pravo terpenitino liščilo za čevlje, znano pod imenom »Erdal«. — Naj vsak posnema mene.

258

Jovo Kostić.

Resna ženitna ponudba!

Radi pomanjkanja znanja išče bančni uradnik primerne zunanosti spoznanja v svrhu poznejše ženitve z gospodično v starosti 19—21 let, priključive zunanosti, boljše vzgoje, zdravo in neomadeževane preteklosti. Dola popolnoma posrbska stvar. Samo resne ponudbe s sliko, ki se v vsakem slučaju vrne, na upravo lista pod »Jesen 1921«. Tajnost 253

Spretna blagajničarka

popolnoma zmožna slovenščine v govoru in pisavi, in en praktikant iz boljše hiše z dobro šolsko izobrazbo se takoj sprejmejo. Ponudbe na

špecialno trgovino

253

Jaš & Lesjak, Maribor, Solska ul. 2

Proda se

tronadstropna hiša

v Mariboru, v mirni legi, solidna stavba, ki se obrestuje z letno K 12.000.—. — Samo pismene ponudbe do 6. marca 1921 na Anončno ekspedicijsko »Jadran«, Maribor, Gosposka ulica 44, pod štev. 835. 254 2—1

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolo dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: pri staniška ulica 2.

KNJIGOVEZNIKA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRSBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46—53

Peter Nochnegger in drugovi

priloga

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Klobuke in slamnike

modernizira po najnovejši obliki za gospode in dame. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Nudi vedno veliko zalogo novih klobukov in slamnikov od priproste do najfinije vrste, kakor švicarski pike, japonski tagal itd. Pravila se točno in solidno izvršujejo. Modistinske izjemne cene. Cene zmerne. Za mnogobrojna naročila se priporoča.

Ivan Kvas, Maribor, Meljska cesta 74. 240*